

Dünya Dağlar Günü Teması 2021 Sürdürülebilir Dağ Turizmi

11 ARALIK DÜNYA DAĞLAR GÜNÜ AÇIKLAMASI -2021

Prof.Dr.Zerrin Toprak Karaman

2013 YILINDAN BU YANA, girişimci ve idealist 25 kişiyle çoğu Üniversiteden ve sivil toplum çalışmalarına gönül vermiş dostlarımızla kurduğumuz “Dağlık Alanların Sürdürülebilirliği ve Yönetimi” Derneği olarak, o günkü Rektörlük yönetiminin de desteğiyle çalışmalara Dokuz Eylül Üniversitemizi de katarak, o günden bu yana 9. Defa 11 Aralık Dünya Dağlar Günü” etkinliğini Türkiye’de kutlamakta ve farkındalık sağlamış bulunmaktayız. 11. Kalkınma Planı Yerel Yönetimler İhtisas Komisyonu Raporuna da katkı vererek, dağlık alan yönetimi fikrini geliştirilmeye açık olarak yer almasını sağladık.

<https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/YerelYonetimlerOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf>

Dağlık Alan Belediyeler Birliklerinin kurulmasına yönelik bir kamu politikası oluşturulması gereği üzerine s. 146

Dokuz Eylül Afet Yönetimi ABD web sayfasından erişebileceğiniz <https://afetyoneti.deu.edu.tr/>

<https://disk.yandex.com.tr/d/f31EBZFnlqUbUw>

Dağlık Alanların Sürdürülebilir Güvenli Yönetimi Broşürünü 2019 yılında oluşturduk.

- Türkiye’de ilk defa disiplinlerarası "Dağlık Alanların Sürdürülebilir Güvenli

Yönetimi" kitabının. 2020 yılında basımı yapıldı.

Mountain Education and Innovation Manifesto (MEIM)

Dağ Eğitimi ve İnovasyon Manifestosu (MEIM)

<https://www.unimontagna.it/en/networking/international-level/expo-2020-dubai/mountain-education-innovation-manifesto-meim/>

Sorun Alanı	Dağlık alanlarda yerel yönetim birliklerinin olmamasından kaynaklanan sorunlar			
Politika 1	Dağlık alanların yoğun olduğu belediyelerde hizmetlerin ve bilginin geliştirilmesinde yol ve yöntem geliştirme için Dağlık Alan Belediyeler Birliği örgütlenmesine gidilmesi			
Hedef 1	Dağlık alan belediyelerini dikkate alan ve belediyeler arası işbirliğini de geliştiren kırsal ve kentsel kalkınma bütünlüğünü sağlayacak uygun bir planlama ve uygulama sürecinin gerçekleştirilmesi için uygun strateji geliştirmek amacıyla yapılanma oluşturmak			
Eylem	Sorumlu Kuruluş	İlgili Kuruluş	Açıklama	Süre
Dağlık alan belediyelerinin katılımı ile Dağlık Alan Belediyeler Birliği kurulması	İçişleri Bakanlığı	İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yerel Yönetimler, Mahalli İdare Birlikleri	Dağlık Alan Belediyeler Birliği yapılanması ile dağ yerleşiklerinin temel hizmetlere erişimi, doğal kaynakların işletimi ve korunması, yasa dışı yaban hayatı ticaretinin engellenmesi, dağlık alanların rasyonel yönetimi gibi birçok ihmal edilen konular üzerine gidilmesi ve Türkiye için stratejik önemi olan dağlık alanlarda çok yönlü güvenlik temalarının belediyeler arası güç birliği ile çalışılması sağlanacaktır.	1 yıl
Dağlık alan belediyelerinde kırsal ve kentsel kalkınma bütünlüğünü sağlayacak çok yönlü eylem planları oluşturmak	İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı	İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yerel Yönetimler, Mahalli İdare Birlikleri	Türkiye'nin yüzde 80'i dağlık alandır. Bu alanlar genelde verimli kaynakları olan ancak geri kalmış alanlardır. Doğa korunması ve dağ ve dağlık alan yerleşiklerinin yaşam kalitesinin artırılması için 6360 sayılı düzenlemenin getirdiği il düzeyinde bütünlük hizmet anlayışı bir fırsattır.	Plan dönemi

Çünkü Türkiye’de bir “Dağlık Alan Yönetimi” kamu politikası bulunmamaktadır.

Dağlar dünya yüzeyinin %27’sini kaplamaktadır ve gezegenimiz için taze su kaynaklarının %60 ilâ %80’i dağlardan sağlanmaktadır.

Dünya çapında yaklaşık 1,1 milyar insan dağlık bölgelerde yaşamaktadır ancak aynı zamanda, dağlar genellikle kentsel alanlarda yoğunlaşan iş fırsatlarının ve nitelikli işlerin eksikliği ile karakterize edilir.

Dağlarda altyapı ve temel hizmet eksikliği bulunmaktadır. Ayrıca bu nedenle, dağlık bölgelerde yaşayan gençlerin kendi bölgelerinde yüksek kaliteli eğitime erişme şansları daha düşüktür. Fırsat ellerine geçerse, kariyerlerini genellikle düzlük alanlarda bulunan kent merkezlerinde sürdürürler.

Dağ ortamlarının, kültürlerin ve ekonomilerin özelliklerine rağmen, başta idare olmak üzere, bu özellikleri dikkate alınmamakta ve TÜRKİYE’DE KIR DİYEREK GEÇİŞTİRİLMEKTE VE ORMAN ÜZERİNDEN KONUSULMAKTADIR.

OYSAKIORMAN, “Orman, belirli yükseklikteki ve büyüklükteki çeşitli ağaçlar, çalılar, otsu bitkiler, mantarlar, mikroorganizmalar, böcekler ve hayvanlar bütününi içeren, topraklı alanda genellikle doğal yollardan oluşmuş bir kara ekosistemidir.

2000 yılı itibarıyla ormanlık alanın büyüklüğünün dünyanın toplam kara alanına oranı %29,6 dır.

Türkiye’de doğrudan veya dolaylı dağ üzerinden bir strateji oluşturulmamıştır. Dağdaki diğer su kaynakları, madenler vb değerler ayrı ayrı incelenmektedir. Dağla ilişki kurulması adeta yasaklanmış gibi söz edilmemektedir. Oysaki dağ eşittir kır değildir. Önce bu farkındalığın oluşması gerekmektedir.

Müfredatların çoğunluğu dağ odaklı bir yaklaşımdan yoksundur. Oysa bizler sürdürülebilirlik alanında mevcut zorlukların yeni fikir ve çözümlere ihtiyaç duyduğunu bildiğimiz gibi, küresel sürdürülebilirlik sorunlarının üstesinden gelirken de dağ eğitiminin kilit bir rolü olduğunu düşünüyoruz. KMY 5066 Koduyla “Dağlık Alan Yönetim” dersimiz bulunmaktadır. 2015 yılından bu yana Prof.Dr.Zerrin Toprak Karaman tarafından verilmektedir.

<https://www.unimontagna.it/en/networking/international-level/expo-2020-dubai/mountain-education-innovation-manifesto-meim/>

Mountain Education and Innovation Manifesto (MEIM)

Dağ Eğitimi ve İnovasyon Manifestosu (MEIM)

Expo 2020 Dubai'deki “İklim ve Biyoçeşitlilik” haftası sırasında Dağ Eğitimi ve İnovasyon Manifestosu (MEIM), Dağ Ortaklığının üyesi olan Milan Üniversitesi – UNIMONT tarafından sunulan, dağlar için sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek için tavsiyeler içeren, dünya çapında 28 ülkeden 100'den fazla gencin katıldığı bir istişarenin sonucu olan stratejik bir belgedir.

Dağlık alanlardaki sürdürülebilirliği ve yaşamı karakterize eden bazı stratejik konularda eğitim, tartışma ve diyalog görüşmeleri içeriği: “İklim değişikliği”, “Biyoçeşitlilik”, “bağlantılararası, sanal ve fiziksel hareketlilik”, “Girişimcilik ve yenilik” konularıdır. Eylül 2021'de iki çevrimiçi çalışmaları ve UNIMONT tarafından Expo 2020 Dubai'de düzenlenen "Gençliği ve Dağları Birleştirmek, Canlı Bir Gelecek Yaratmak" etkinliğinde resmi belgenin son sunumundan oluşmaktadır.

Manifesto fikri, eğitimin insanlara dağlık bölgelerde canlı bir gelecek inşa etme araçlarını sağlamada hayati bir rol oynadığı inancından doğdu. Bu nedenle MEİM, dünya çapında politika yapıcılarını ve eğitim temsilcilerini, dağlık bölgelerde yaşayan gençlerin ifade ettiği ihtiyaçlar doğrultusunda politikalar, müfredat ve okul programları geliştirmeleri için desteklemeyi amaçlamaktadır.

Konunun bir de disiplinlerarasılık boyutu vardır. Disiplinlerarası çalışma olaylara çok yönlü bakışı gerektirir. Kuşkusuz tekli (multi) disiplinlerden beslenmektedir. Mamafih kendine güvenen yönetimlerin ve kişilerin takip ettiği bir metod olduğunu da belirtmek gerekir. Hala disiplinlerarasılığın ne olduğunu bilmemekteyiz. Çoklu disiplinlerin bir arada , tek başına yapamadığı, görmediği bir konuyu birlikte değerlendirerek yeni bilgi üretme kabiliyeti olarak kısaca bir tanım yaptıktan sonra

Bir de disiplinlerötesilik var demek istiyorum. Disiplinler ötesi çalışmaların genel felsefesi, "Transdisiplinerlik Bildirgesi", adı altında 1994 yılında düzenlenen Birinci Dünya Transdisiplinerlik Kongresi'nde kabul edilmiştir. Transdisiplinerlik, endişe verici boyutlarda sorunları çözümlenmek için yerel ve bölgesel çalışmalara duyulan ihtiyaçlarla ilişkilendirilmektedir. Dolayısıyla Dağlık Alan Yönetimi başlığı altında , disiplinlerötesi çalışmalara ihtiyaç olduğunu belirterek

TOPLANTININ BAŞARILI GEÇMESİNİ DİLERİM.